

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут лідерства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Діловий етикет»

на 2025-2026 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	4 курс, II семестр
Освітня програма/спеціалізація	
Спеціальність	
Галузь знань	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,

Каринівна

науковий ступінь і вчене звання,

посада

Пивоварська**Ксенія**к.філос.н.,науковий співробітник Навчально-наукового
інституту лідерства

Контактний телефон	+38-063-999-2055
Електронна адреса	lumpen@meta.ua
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна: http://puet.edu.ua/uk/navchalno-naukoviy-institut-liderstva он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Набуття та розширення знань про принципи ділового спілкування, основні етикетні норми, діловий такт, формування умінь із тактового спілкування з представниками різних соціальних груп, взаємоповаги та взаємоввічливості, а також комунікації під час робочого процесу
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.).
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з презентаціями та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота. Підсумковий контроль - залік
Базові знання	Базове розуміння етикету, безконфліктної комунікації, ділового такту
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
• ПР4. Розробляти програми соціально-педагогічних інтервенцій • ПР5. Розробляти просвітницькі матеріали та програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість • ПР6. Доступно та аргументовано представляти результати досліджень у письмовій та усній формах, брати участь у наукових дискусіях. • ПР8. Вирішувати проблеми етики партнерської суб'єкт-суб'єктної взаємодії, етики спілкування з опертям на	• ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях • ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації • ЗК6. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми • ЗК7. Навички міжособистісної взаємодії • ЗК8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо • СК2. Уміння розпізнавати та враховувати

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
загальнолюдські цінності та норми закону	різноманітність осіб, здійснювати індивідуальний супровід в освітньому процесі - СК3. Обізнаність з різними контекстами, у яких може відбуватися навчання - СК4. Обізнаність з різними рівнями суб'єкт-суб'єктної взаємодії учасників освітнього процесу

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Основи сучасного етикету		
Тема 1. Поняття етикету. Історія розвитку етикетних норм	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі.	Підготовка доповіді або презентації за темою семінару. Підготовка до дискусії «Навіщо мені потрібен етикет?»
Тема 2. Основні етикетні вимоги сучасності	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі.	Підготовка доповіді або презентації за темою семінару. Актуалізація наявних знань з етикету
Тема 3. Діловий етикет	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі.	Підготовка доповіді або презентації за темою семінару. Підготовка до дискусії «Якості ділової людини»
Тема 4. Особливості українського етикету	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі.	Підготовка доповіді або презентації за темою семінару. Підготовка до дискусії «Якості ділової людини»
Модуль 2. Практичні аспекти ділового етикету		
Тема 5. Мережевий та телефонний етикет. Етикет ділових паперів	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі.	Підготовка доповіді або презентації за темою семінару. Виконання практичного завдання «Основи педагогічної етики».
Тема 6. Святковий етикет. Дрес-код	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі.	Підготовка доповіді або презентації за темою семінару. Підготовка до дискусії «Помилки моїх вчителів»
Тема 7. Етика та етикет керівника та підлеглого. Корпоративна культура	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі.	Підготовка доповіді або презентації за темою семінару. Виконання практичного завдання «Моральний кодекс вчителя».
Тема 8. Етикетні норми у різних ситуаціях: переговори, ресторан, конфлікт тощо	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі.	Підготовка доповіді або презентації за темою семінару. Підготовка до дискусії «Як я вирішую конфлікт з викладачем»

Інформаційні джерела

1. Зубенко Л.Г., Немцов В.Д. Культура ділового спілкування. Навчальний посібник – К.: „ЕксОб”, 2002. – 200 с.
2. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування. – Львів: Вид-во «СПОЛОМ», 2001. – 223 с.
3. Шеломенцев В.М. Етикет і сучасна культура спілкування. – К.: Лібра, 2003. – 416 с.
4. Хміль Ф.І. Ділове спілкування: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2004. – 280 с.
5. Галушко В.П. Діловий протокол та ведення переговорів. – Вінниця: Нова книга, 2002. – 226 с.
6. Кубрак О. В. Етика ділового та повсякденного спілкування: Навч. посіб. для студ. іст. спец. вищих навч. закл. – 2-е вид., доп. – Суми: Університетська книга, 2003. – 219 с.
7. Шеломенцев В. М. Етикет і сучасна культура спілкування / В.К. Федорченко (заг.ред.). – 2-е вид. – К.: Лібра, 2003. – 415 с.
8. Губенко Л.Г., Немцов В.Д. Культура ділового спілкування. - К.: «Альфа прес», 2000, 184 с.
9. Яхно, Т. П. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. / Т. П. Яхно, І. О. Куревіна ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Львів. комерц. акад. - К. : Центр учб. л-ри, 2012. - 175 с.
10. Карнегі Д. Як здобувати друзів і впливати на людей: Пер. з англ. — К.: Молодь, 1990. — 219 с.
11. Васянович Г. Педагогічна етика : навч. метод. посіб. / Григорій Васянович. –Львів : Норма, 2005. – 344 с. – 966-7775-08-9.
12. Шиманова О. Етика і професійна етика : навч.-метод. посіб. / Ольга Шиманова. – Львів : ПП Сорока Т. Б., 2012. – 131 с.
13. Бобир О. Етикет учителя: Навчально-методичний посібник. - К.: Ленвіт. 2004. -192 с.
14. Етика ділового спілкування: Курс лекцій / Т.К. Чмут., Г.Л. Чайка. - К.: МАУП, 1999. - 28 с.
15. Комарова І. Культура педагогічного спілкування вчителя // Шлях освіти. - 2001. -№1.-С. 31-34.
16. Прія Паркер. Мистецтво збиратися разом. Як організувати змістовну та результативну зустріч / Vivat, серія «Саморозвиток». – 2020 р. – 288 с.
17. Зусін В. Я. Етика і етикет ділового спілкування : навч. посіб. 4-е вид.,перероб. та доп. Маріуполь : ПДТУ, 2019. - 206 с
18. Ткаченко М. Формування іміджу керівника / СОЦІАЛЬНОВІДПОВІДАЛЬНЕ СУСПІЛЬСТВО: реалії, виклики, перспективи: матеріали Всеукраїнської наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених (14 травня 2021 р.) Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного; за загальною редакцією Ортіної Г.В. – Мелітополь: ФОП Однорог Т.В. 2021. – 220 с
19. Клименко Н. Check-list: 5 правил етикетного корпоративного подарунку / Наталія Клименко. – Київ : [Yakaboo Publishing], 2023. – 64 с. – ISBN 978-617-552-131-1.
20. Мейер Е. Культурна карта: бар'єри міжкультурного спілкування в бізнесі / Ерін Мейер ; пер. з англ. – Київ : Лабораторія, 2025. – 320 с. – ISBN 978-617-7513-62-8.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office
- Будь-який інтернет-браузер з доступом у мережу

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: письмові практичні завдання мають бути здані для перевірки під час практичного заняття з відповідної теми. Якщо завдання виконуються із порушенням термінів без поважних причин, то можуть оцінюватися на нижчу оцінку (до 50 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Поточні модульні роботи проводяться у формі тестів в письмовій формі або за допомогою відповідного програмного забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу у термін, передбачений робочою навчальною програмою, студент має 2 спроби для тестування. Якщо оцінка за поточні модульну роботу незадовільна (менш 60 % правильних відповідей), перескладання відбувається у формі усної співбесіди з теоретичних питань модулю.

Політика щодо відвідування: відвідування є обов'язковим. За умов об'єктивної неможливості (хвороба, працевлаштування, перебування поза межами країни) з дозволу викладача відвідування може бути он-лайн або за допомогою асинхронних завдань

Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf); не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо.

Кодекс честі студента: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_students.pdf

Положення про академічну доброчесність: <http://puet.edu.ua/public-info/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist/>

Положення про запобігання випадків академічного плагиату: <http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf
<https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/> інфографіка

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у вигляді екзамена <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції д.е.н., професор Наталія Педченко

Політики підтримки учасників освітнього процесу: 3 метою покращення психологічної підтримки учасників освітнього процесу функціонує:

Психологічна служба <https://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <https://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції д.е.н., професор Наталія Педченко

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпеку освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <https://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyedyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (10 балів); захист виконаних практичних завдань (5 балів); обговорення матеріалу занять (6 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); доповіді з презентаціями та їх обговорення (10 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 6-9): відвідування занять (10 балів); захист виконаних практичних завдань (5 балів); обговорення матеріалу занять (6 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); доповіді з презентаціями та їх обговорення (10 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Навчальна	Написання рефератів, створення презентацій, методичних матеріалів, виконання нетипових завдань, написання есе	30
Науково-дослідна	участь у роботі предметних наукових гуртків; проблемних груп, секцій, лабораторій; участь у виконанні держбюджетних або госпрозрахункових наукових робіт; проведення досліджень у межах творчої співпраці кафедр, факультетів; роботу в студентських інформаційно-аналітичних і культурологічних центрах, перекладацьких бюро; рекламну, лекторську діяльність; написання статей, тез, доповідей, інших публікацій.	30

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни